

ہجری کیلنڈر ۱۴۳۰ھ / ۲۰۰۸ء - ۲۰۰۹ء

صفر ۱۴۳۰ھ / جنوری، فروری ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۶ جنوری بوقت ۱۲:۵۵)

۲۵	۱۸	۱۱	۴	×	ہفتہ
۲۶	۱۹	۱۲	۵	×	اتوار
۲۷	۲۰	۱۳	۶	×	پیر
۲۸	۲۱	۱۴	۷	×	منگل
۲۹	۲۲	۱۵	۸	(۲۸ جنوری)	بدھ
۳۰	۲۳	۱۶	۹	۲	جمعرات
×	۲۴	۱۷	۱۰	۳	جمعہ

محرم ۱۴۳۰ھ / دسمبر ۲۰۰۸ء، جنوری ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۷ دسمبر بوقت ۱۷:۲۳)

۲۶	۱۹	۱۲	۵	×	ہفتہ
۲۷	۲۰	۱۳	۶	×	اتوار
۲۸	۲۱	۱۴	۷	×	پیر
۲۹	۲۲	۱۵	۸	(۳۰ دسمبر)	منگل
×	۲۳	۱۶	۹	۲	بدھ
×	۲۴	۱۷	۱۰	۳	جمعرات
×	۲۵	۱۸	۱۱	۴	جمعہ

ربیع الثانی ۱۴۳۰ھ / مارچ، اپریل ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۶ مارچ بوقت ۲۱:۰۶)

۲۹	۲۲	۱۵	۸	(۲۸ مارچ)	ہفتہ
۳۰	۲۳	۱۶	۹	۲	اتوار
×	۲۴	۱۷	۱۰	۳	پیر
×	۲۵	۱۸	۱۱	۴	منگل
×	۲۶	۱۹	۱۲	۵	بدھ
×	۲۷	۲۰	۱۳	۶	جمعرات
×	۲۸	۲۱	۱۴	۷	جمعہ

ربیع الاول ۱۴۳۰ھ / فروری، مارچ ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۵ فروری بوقت ۰۶:۳۵)

۲۳	۱۶	۹	۲	×	ہفتہ
۲۴	۱۷	۱۰	۳	×	اتوار
۲۵	۱۸	۱۱	۴	×	پیر
۲۶	۱۹	۱۲	۵	×	منگل
۲۷	۲۰	۱۳	۶	×	بدھ
۲۸	۲۱	۱۴	۷	×	جمعرات
۲۹	۲۲	۱۵	۸	(۲۷ فروری)	جمعہ

جمادی الاخریٰ ۱۴۳۰ھ / مئی، جون ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۴ مئی بوقت ۱۷:۱۱)

۲۶	۱۹	۱۲	۵	×	ہفتہ
۲۷	۲۰	۱۳	۶	×	اتوار
۲۸	۲۱	۱۴	۷	×	پیر
۲۹	۲۲	۱۵	۸	(۲۶ مئی)	منگل
۳۰	۲۳	۱۶	۹	۲	بدھ
×	۲۴	۱۷	۱۰	۳	جمعرات
×	۲۵	۱۸	۱۱	۴	جمعہ

جمادی الاولیٰ ۱۴۳۰ھ / اپریل، مئی ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۵ اپریل بوقت ۰۸:۲۲)

۲۷	۲۰	۱۳	۶	×	ہفتہ
۲۸	۲۱	۱۴	۷	×	اتوار
۲۹	۲۲	۱۵	۸	(۲۷ اپریل)	پیر
×	۲۳	۱۶	۹	۲	منگل
×	۲۴	۱۷	۱۰	۳	بدھ
×	۲۵	۱۸	۱۱	۴	جمعرات
×	۲۶	۱۹	۱۲	۵	جمعہ

شعبان ۱۴۳۰ھ / جولائی، اگست ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۲۲ جولائی بوقت ۰۷:۳۲)

رجب ۱۴۳۰ھ / جون، جولائی ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۲۳ جون بوقت ۰۰:۳۵)

۲۳	۱۶	۹	۲	۳۰	ہفتہ
۲۴	۱۷	۱۰	۳	۱	اتوار
۲۵	۱۸	۱۱	۴	۲	پیر
۲۶	۱۹	۱۲	۵	۳	منگل
۲۷	۲۰	۱۳	۶	۴	بدھ
۲۸	۲۱	۱۴	۷	۵	جمعرات
۲۹	۲۲	۱۵	۸	۶	جمعہ (۱۳ جولائی)

۲۴	۱۷	۱۰	۳	۱	ہفتہ
۲۵	۱۸	۱۱	۴	۲	اتوار
۲۶	۱۹	۱۲	۵	۳	پیر
۲۷	۲۰	۱۳	۶	۴	منگل
۲۸	۲۱	۱۴	۷	۵	بدھ
۲۹	۲۲	۱۵	۸	۶	جمعرات (۱۵ جون)
۳۰	۲۳	۱۶	۹	۷	جمعہ

شوال ۱۴۳۰ھ / ستمبر، اکتوبر ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۱۸ ستمبر بوقت ۲۳:۳۲)

رمضان ۱۴۳۰ھ / اگست، ستمبر ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۲۰ اگست بوقت ۱۵:۰۱)

۲۷	۲۰	۱۳	۶	۴	ہفتہ
۲۸	۲۱	۱۴	۷	۵	اتوار
۲۹	۲۲	۱۵	۸	۶	پیر (۱۸ ستمبر)
۳۰	۲۳	۱۶	۹	۷	منگل
۱	۲۴	۱۷	۱۰	۸	بدھ
۲	۲۵	۱۸	۱۱	۹	جمعرات
۳	۲۶	۱۹	۱۲	۱۰	جمعہ

۲۸	۲۱	۱۴	۷	۵	ہفتہ
۲۹	۲۲	۱۵	۸	۶	اتوار (۲۰ اگست)
۳۰	۲۳	۱۶	۹	۷	پیر
۱	۲۴	۱۷	۱۰	۸	منگل
۲	۲۵	۱۸	۱۱	۹	بدھ
۳	۲۶	۱۹	۱۲	۱۰	جمعرات
۴	۲۷	۲۰	۱۳	۱۱	جمعہ

ذی الحجہ ۱۴۳۰ھ / نومبر، دسمبر ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۱۷ نومبر بوقت ۰۰:۱۲)

ذی قعدہ ۱۴۳۰ھ / اکتوبر، نومبر ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۱۸ اکتوبر بوقت ۱۰:۳۳)

۳	۱۷	۱۰	۳	۱	ہفتہ
۴	۱۸	۱۱	۴	۲	اتوار
۵	۱۹	۱۲	۵	۳	پیر
۶	۲۰	۱۳	۶	۴	منگل
۷	۲۱	۱۴	۷	۵	بدھ
۸	۲۲	۱۵	۸	۶	جمعرات (۱۹ نومبر)
۹	۲۳	۱۶	۹	۷	جمعہ

۲۵	۱۸	۱۱	۴	۲	ہفتہ
۲۶	۱۹	۱۲	۵	۳	اتوار
۲۷	۲۰	۱۳	۶	۴	پیر
۲۸	۲۱	۱۴	۷	۵	منگل
۲۹	۲۲	۱۵	۸	۶	بدھ (۱۷ اکتوبر)
۳۰	۲۳	۱۶	۹	۷	جمعرات
۳۱	۲۴	۱۷	۱۰	۸	جمعہ

وقت قرآن یعنی ولادت قبر سے سورج کے غروب ہونے تک چاند کی عمر ۲۰ سے ۲۳ گھنٹے ہوتو چاند بھی نظر آتا ہے اور کبھی نہیں آتا۔ ۳۰ گھنٹے کی عمر کا چاند عموماً اور ۳۰ سے ۳۵ گھنٹے کی عمر کا چاند شاذ و نادر صورتوں کے سوا اکثر دیکھنا نظر آ جاتا ہے۔ اس سے زیادہ چاند مطلق صاف ہونے کی صورت میں لازماً نظر آنا چاہئے۔

☆ نجم محرم ۱۴۳۰ھ ہجری پاکستان کے اکثر علاقوں میں منگل، بدھ، ۳۰ دسمبر کو ہوگی لیکن کسی علاقے میں چاند ۲۸ دسمبر کو دکھائی دے سکتا ہے اور نجم محرم ۱۴۳۰ھ بروز پیر بدھ ۲۹ دسمبر ۲۰۰۹ء ہو سکتی ہے۔ (پروفیسر ظفر احمد)